

Zakon o izmeni Zakona o akcizama

U "Službenom glasniku RS", br. 53 od 28.05.2021. godine, objavljen je Zakon o izmeni Zakona o akcizama, koji stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku RS", odnosno 05.06.2021. godine.

S tim u vezi, a u cilju pravilne i jednoobrazne primene, obaveštavate se o izmeni zakona koja se odnosi na oporezivanje akcizom alkoholnih pića, donetoj radi postepene harmonizacije sa akciznom politikom i standardima Evropske unije.

Naime, prema propisima Evropske unije akciza na jaka alkoholna pića utvrđuje se po hektolitr čistog alkohola na 200S i izračunava se na osnovu broja koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu, bez obzira na vrstu jakog alkoholnog pića i nezavisno od sirovina od kojih se proizvode, dok se akciza u Republici Srbiji na jaka alkoholna pića prema važećem zakonskom rešenju obračunava i plaća u zavisnosti od vrste jakog alkoholnog pića.

S obzirom na to da postoji odstupanje domaćeg zakonodavstva u odnosu na direktive Evropske unije, ovim zakonom izmenjen je način obračunavanja i plaćanja akcize na jaka alkoholna pića.

Članom 1. Zakona o izmenama Zakona o akcizama, vrši se izmena člana 12a Zakona o akcizama, tako da glasi:

"Akciza na alkoholna pića iz člana 12. stav 2. ovog zakona - jaka alkoholna pića plaća se u iznosu od 46.250,00 dinara na osnovicu koja čini jedan hektolitar čistog alkohola meren na temperaturi od 200S, a obračunava se tako što se osnovica množi brojem koji označava zapreminu alkohola izraženu u hektolitrima u gotovom proizvodu.

Akciza na alkoholna pića iz člana 12. st. 3. i 4. ovog zakona plaća se po litri alkoholnog pića u sledećim iznosima, i to na:

- 1) niskoalkoholna pića 23,14 din/lit;
- 2) pivo 26,44 din/lit.

Na alkoholna pića iz stava 2. ovog člana koja su u pakovanju različitom od jednog litra, akciza se plaća srazmerno pakovanju."

S tim u vezi, ukazujemo da je trenutno važećim članom 12a Zakona o akcizama, propisano da se akciza na alkoholna pića iz člana 12. ovog zakona plaća po litri alkoholnog pića, i to:

- 1) rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda (akcizna šifra u ISCS-u 2431, iznos akcize 136,62 din/lit),
- 2) rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina (akcizna šifra u ISCS-u 2432, iznos akcize 348,17 din/lit) i
- 3) ostala jaka alkoholna pića (akcizna šifra u ISCS-u 2441, iznos akcize 136,62 din/lit).

Najnovijom izmenom zakona, ove tri kategorije alkoholnih pića, grupišu se u jednu, u jaka alkoholna pića, u skladu sa Zakonom o jakim alkoholnim pićima ("Službeni glasnik RS", br. 92/15), za koja je u ISCS-u otvorena nova akcizna šifra 2442.

Dakle, sva jaka alkoholna pića, nezavisno od sirovina od kojih se proizvode, oporezuju se prema sadržanom procentu čistog alkohola merenog na temperaturi od 200S u tom gotovom proizvodu, čime se vrši izjednačavanje poreskog tretmana svih jakih alkoholnih pića.

To znači da se akciza na jaka alkoholna pića, počev od 05.06.2021. godine, ne obračunava i ne plaća u dinarskom iznosu po litru alkoholnog pića, već se plaća u iznosu od 46.250,00 dinara po hektolitr čistog alkohola merenog na temperaturi od 200S, a obračunava se tako što se iznos akcize množi sa ukupnom zapreminom čistog alkohola izraženog u hektolitr (pogledati primer).

PRIMER:

Pre davanja primera, podsećamo da su jaka alkoholna pića iz člana 12a Zakona o akcizama, obuhvaćena naimenovanjem tarifnog broja 2208 Carinske tarife, pri čemu je za ovaj tarifni broj propisana jedinica mere "litar čistog (100%) alkohola", čija je oznaka "LTA100%". Deklarant prilikom uvoza ove robe, u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržini, načinu podnošenja i popunjavanja deklaracija i drugih obrazaca u carinskom postupku ("Službeni glasnik RS", br. 42/19...i 49/21 – u daljem tekstu: Pravilnik), u Rubriku 41 (Dopunska jedinica) JCI, upisuje zapreminu čistog (100%) alkohola izraženu u litrima, a ne zapreminu alkoholnog pića koje se uvozi, dok u treću podelu Rubrike 33 (Šifra robe) JCI unosi šifru "LA" koja je propisana Pravilnikom za ovu jedinicu mere. Najnovijom izmenom Zakona o akcizama, usklađena je jedinica mere na koju se obračunava akciza za jaka alkoholna pića obuhvaćena tarifnim brojem 2208 Carinske tarife, sa jedinicom mere koja je propisana za ovaj tarifni broj.

Ukoliko se uvozi 10.000 litara whiskey alkoholne jačine 40%, pri čemu je zakonom propisana vrednost akcize od 46.250,00 dinara po hektolitr čistog alkohola, obračun akcize se vrši na sledeći način:

Y - oznaka koja u ovom primeru predstavlja zakonom propisanu vrednost akcize ($Y = 46.250,00$ dinara po hektolitr čistog alkohola);

VP - oznaka koja u ovom primeru predstavlja zapreminu alkoholnog pića koje se uvozi - whiskey ($VP = 10.000$ litara whiskey);

A - oznaka koja u ovom primeru predstavlja zapreminsku alkoholnu jačinu pića - whiskey ($A = 40\%$);

V1 - oznaka koja u ovom primeru predstavlja zapreminu čistog (100%) alkohola izraženu u litrima;

V2 - oznaka koja u ovom primeru predstavlja zapreminu čistog (100%) alkohola izraženu u hektolitrima;

a - oznaka koja u ovom primeru predstavlja sračunati iznos akcize koju uvoznik treba da plati;

$V1 = (VP * A)/100 = (10.000 \text{ litara} * 40)/100 = 4.000 \text{ litara čistog (100\%) alkohola}$

vrednost V1 je podatak koju deklarant unosi u Rubriku 41 JCI

$V2 = V1/100 = 4.000/100 = 40 \text{ hektolitara čistog (100\%) alkohola}$ (zakonom je propisano da se obračun akcize vrši na hektolitar, pa se ovde litri preračunavaju u hektolitre)

$a = V2 * Y = 40 * 46.250 = 1.850.000 \text{ dinara}$

Sračunata vrednost "a" je iznos akcize koju deklarant unosi u Rubriku 47 (Obračun dažbina) JCI

Međutim, kako se u skladu sa Pravilnikom, u Rubriku 41 (Dopunska jedinica) JCI unosi zapremina čistog (100%) alkohola izražena u litrima, a ne hektolitrima, u ISCS, u cilju lakše i preglednije kontrole obračunate akcize, u "Akciznom šifarniku", pod šifrom otvorenom za jaka alkoholna pića "2442" uneta je vrednost akcize izražena u dinarima po litru čistog alkohola, odnosno uneta je sledeća vrednost akcize:

462,5 dinara po litru čistog alkohola

S tim u vezi, kontrola vrednosti akcize koju je deklarant obračunao i upisao u Rubriku 47 (Obračun dažbina) JCI vrši se na sledeći način:

$V1 \text{ (podatak iz Rubrike 41 JCI)} * 462,5 \text{ dinara po litru čistog alkohola}$

$4.000 * 462,5 = 1.850.000 \text{ dinara}$

Daljom izmenom člana 12a Zakona o akcizama, način obračuna, kao i iznos akcize na niskoalkoholna pića i pivo nije promenjen. Dakle, akciza se i dalje plaća po litri alkoholnog pića, i to na:

1) niskoalkoholna pića u iznosu od 23,14 din/lit;

2) pivo u iznosu od 26,44 din/lit.

Na niskoalkoholna pića i pivo, koja su u pakovanju različitom od jednog litra, akciza se plaća srazmerno pakovanju.

Ukazujemo da se u okviru tarifnog broja 2208 Carinske tarife svrstavaju i niskoalkoholna pića, za koja se kao što je napred navedeno način obračuna akcize ne menja, odnosno obračun akcize se vrši na litar alkoholnog pića koje je predmet uvoza. S obzirom da je Uredbom o usklađivanju nomenklature Carinske tarife za tarifni broj 2208 CT propisana jedinica mere LTA – litar čistog 100% alkohola, to znači da se akciza na niskoalkoholna pića obuhvaćenih tarifnim brojem, 2208 CT i dalje obračunava na osnovu podatka iz Rubrike 38 (Neto masa u kg) JCI, koji se množi propisanim dinarskim iznosom akcize, kao što je objašnjeno u aktu Uprave carina, br. 148-11-439-03-17/2011 od 28.12.2011. godine.

Dakle, podatak o količini alkoholnog pića u litrima "LT", u skladu sa odredbama Odluke o određivanju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda za koje se plaća posebna dažbina pri uvozu i utvrđivanju iznosa posebne dažbine, i dalje će se upisivati u Rubriku 38 (Neto masa u kg) JCI.

Članom 2. Zakona o izmeni Zakona o akcizama, propisno je da će se prvo naredno usklađivanje dinarskih iznosa akcize na alkoholna pića izvršiti u 2022. godini, indeksom potrošačkih cena u 2021. godini, kao i da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Usklađeni dinarski iznosi akciza ("Službeni glasnik RS", br. 11/21), u delu koji se odnose na iznose akciza na alkoholna pića, i to na rakije od voća, grožđa, vina i druge voćne rakije sa dodatkom ekstrakta bilja, delova bilja ili poljoprivrednih proizvoda, rakije od žitarica i ostalih poljoprivrednih sirovina i ostala jaka alkoholna pića.

Članom 3. Zakona o izmeni Zakona o akcizama, propisano je da alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) Zakona o akcizama, koja su stavljena u promet pre stupanja na snagu ovog zakona, a obeležena su kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom o izgledu kontrolne akcizne markice, vrsti podataka na markici i načinu i postupku odobravanja i izdavanja markica, vođenja evidencija o odobrenim i izdatim markicama i obeležavanja cigareta, alkoholnih pića i kafe ("Službeni glasnik RS", br. 137/04...i 108/17 – u daljem tekstu: Uredba), mogu biti u prometu do isteka zaliha.

Dalje, propisano je da se, alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) iz Zakona o akcizama, za koje su preuzete kontrolne akcizne markice pre stupanja na snagu ovog zakona obeležavaju kontrolnim akciznim markicama u skladu sa Uredbom.

Takođe, počev od dana stupanja na snagu ovog zakona, a do donošenja propisa kojim će se urediti njihovo obeležavanje, jaka alkoholna pića, obeležavaju se u skladu sa Uredbom.

Članom 4. Zakona o izmeni Zakona o akcizama, propisano je da će se podzakonski akti doneti na osnovu Zakona o akcizama ("Službeni glasnik RS", br. 22/01...i 153/20) uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od devet meseci, kao i da će se do njihovog donošenja primenjivati propisi koji su doneti na osnovu Zakona o akcizama ("Službeni glasnik RS", br. 22/01...i 153/20).

Članom 5. Zakona o izmeni Zakona o akcizama, propisana je obaveza za proizvođača jakih alkoholnih pića iz člana 1. ovog zakona, koji na dan stupanja na snagu ovog zakona ima proizvedena alkoholna pića iz člana 12a stav 1. tač. 1) do 3) iz Zakona o akcizama ("Službeni glasnik RS", br. 22/01...i 153/20), da sa stanjem na taj dan izvrši popis zatečenih zaliha navedenih proizvoda i da popisne liste dostavi nadležnom poreskom organu u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 6. Zakona o izmeni Zakona o akcizama, propisano je stupanje na snagu zakona, i to osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

U prilogu se dostavlja ažuriran Tabelarni prikaz povezivanja akciznih šifara sa Carinskom tarifom.

(Akt UC-a, br. 148-II-439-03-4/2021 od 31.05.2021. godine)